

СТАНОВИЩЕ

**от доц. д-р Лъчезар Любенов Перчеклийски,
член на научното жури в конкурса за заемане на академичната длъж-
ност „Професор” в професионално направление 2.1. Филология
(Български език – диалектология),
обявен от Югозападния университет „Неофит Рилски”
в ДВ., бр. 54 от 01.07.2014 г.**

Относно: научната, научноприложната и професионално-академичната дейност и продукция на единствения участник в конкурса – доц. д-р Антони Спасов Стоилов, който е преподавател в Катедрата по български език към Филологическия факултет на Югозападния университет „Неофит Рилски“, Благоевград

I. Единственият кандидат в конкурса – доц. д-р Антони Стоилов, е учен с богата творческа, преподавателска и академичноадминистративна биография. Въпреки че професионалният му интерес е свързан с различни аспекти от областта на съвременния български *книжовен език* – морфология, лексикология, правопис и др.; основната научна продукция на кандидата е съсредоточена върху състоянието на някои от *югозападните български диалекти* по Средна Струма, сред които е и благоевградският говор.

Антони Стоилов завършва висшето си образование (специалност „Българска филология“) във Велико Търново, но развива своята научно-преподавателска кариера в родния Благоевград. Той постъпва на работа като асистент в Югозападния университет през 1989 г. Десет години по-късно кандидатът защитава дисертация пред Научния съвет по езикознание към ВАК и придобива образователната и научна степен *Доктор*. През 2003 г. Висшата атестационна комисия му присъжда и званието *Доцент* по научната специалност 05.04.17 – Български език (диалектология).

С досегашната си академична дейност доц. Антони Стоилов се утвърждава като една от водещите фигури не само във Филологическия факултет, но и в Югозападния университет като цяло. Научните трудове на кандидата се отличават с аналитичност, подреденост, прецизност и системност при излагането на езиковите факти. В преподавателската си работа Стоилов е атрактивен лектор, който представя по достъпен начин учебния материал на студентите. Той чете лекции по българска диалектология, българска морфология, правоговор и правопис, съвременен български език и български език за чужденци в различните специалности на Филологическия факултет при Югозападния университет. В своя трудов стаж кандидатът за професор доказва, че може да бъде и блестящ администратор. От 2003 г. насам той заема последователно длъжностите ръководител на Катедрата по български език (един мандат) и декан на Филологическия факултет (вече близо два мандата).

Справката за научноизследователската дейност на доц. А. Стоилов включва също участия в реализирането на шест *научни проекта* (на два от тях е ръководител, на други три – координатор), както и участия в престижни *научни форуми*, три от които са в чужбина. Кандидатът е член на три *редакционни колегии* на университетско ниво.

II. Антони Стоилов участва в конкурса 1) с *хабилитационния труд* „Благоевградският говор (По материал от говора на с. Сушица, община Симитли)“ (Благоевград, 2013); 2) с две *помагала* – „Българска диалектология“ (Благоевград, 2005) и „Правопис и правоговор (Кандидатстудентски тестове. Правописни правила. Есета)“ (Благоевград, 2008); и 3) с две *статии* – „Разложкият говор“ (В: Разлог – история, традиция, памет. Благоевград, 2009, с. 362-381) и „За някои случаи в Новия правописен речник на българския език“ (В: Езиков свят, Благоевград, 2007, бр. 3, с. 23-28).

В представения от Стоилов списък с публикации след хабилитирането през 2003 г. са налице и *други статии*, които имат отношение към конкурса. От тях три са по тематиката на хабилитационния труд за професор, две разглеждат лексиката в български говори в Украйна, две са свързани с въпросите на граматиката на книжовния език, една е посветена на пробле-

мите на правописа, една – на обучението по български език, две от публикациите са рецензии.

В своя *хабилитационен труд* – „Благоевградският говор“, Антони Стоилов прави цялостно синхронно описание на говора на с. Сушица. Авторът представя особеностите на диалекта на фонетично и граматично ниво. Класификацията е съпътствана от типични примери, повечето от които имат чисто народен характер. С това работата дава своя принос и в областта на диалектната лексикология.

Общото впечатление от труда на Антони Стоилов е положително. Авторът се е справил с нелеката, но интересна задача да проучи и опише говора на село Сушица, който е представителен за благоевградския диалект. Тази задача е важна и с оглед на географското местоположение на този говор (Пиринска Македония), като резултатите от изследването показват недвусмислено принадлежността му към българския езиков континуум. Изводите са точни и отразяват напълно анализа в изследването. Положителна страна в работата е старанието на Стоилов да онагледява с подходящи примери и таблици езиковите факти при изложението на материала.

Помагалото по диалектология съдържа най-важната информация за говорите в българското езиково пространство. В приложението са включени няколко карти от Българския диалектен атлас (Обобщаващ том), които илюстрират основните фонетични промени при различните исторически диалектни деления, както и някои авторски карти с географското разположение на българските народни говори.

Помагалото по правоговор и правопис представя езиковите норми в съвременния български книжовен език, като правилата са онагледени с множество примери. Учебното пособие може да се използва в обучението на студенти от различните филологически специалности, тъй като съдържа разнообразни правописни, пунктуационни и граматични задачи, както и комплексни тестове за проверка на езиковата култура.

В *статията* (по-скоро студия) „Разложкият говор“ А. Стоилов прави описание на едноименния диалект. В изводите авторът посочва, че на всички езикови нива говорът споделя особеностите на съвременния български език (книжовен и диалектен).

Последната *статия*, с която кандидатът участва в конкурса, е посветена на някои проблемни случаи в правописния речник на българския език. В тази работа Стоилов посочва определени недоглеждания в съдържанието на речника и дава адекватни предложения за разрешаването на тези противоречия.

III. Накрая ще си позволя да направя и една *препоръка* към кандидата за професор. Прави впечатление, че *основните изследвания* на доц. Антони Стоилов, с които участва в конкурса, са излезли в блягоевградския печат и няма нито една публикация в по-известните столични научни списания (като „Български език“, „Македонски преглед“ и др.). От една страна, това спомага за популяризирането на изданията на Югозападния университет, сред които водещи са „Езиков свят“ (от 2012 г. списанието е включено в Ulrich’s Periodicals Directory) и „Балканистичен форум“, но от друга страна, ще бъде добре, ако Стоилов публикува своите тезиси и в софийската периодика. Това ще даде по-голяма публичност на неговите трудове, тъй като тези списания имат *дълга традиция и голям авторитет* сред учените слависти както в България, така и в чужбина.

IV. Като отчитам научноизследователската, преподавателската и административната дейност на кандидата, с пълна убебеност ще гласувам за избирането на доц. д-р Антони Стоилов за редовен професор по български език (диалектология) към Катедрата по български език на Филологическия факултет.

Блягоевград,
27.10.2014 г.

Подпис:
/Доц. д-р Л. Перчеклийски/